

Listy

Zbiór dynamiczny

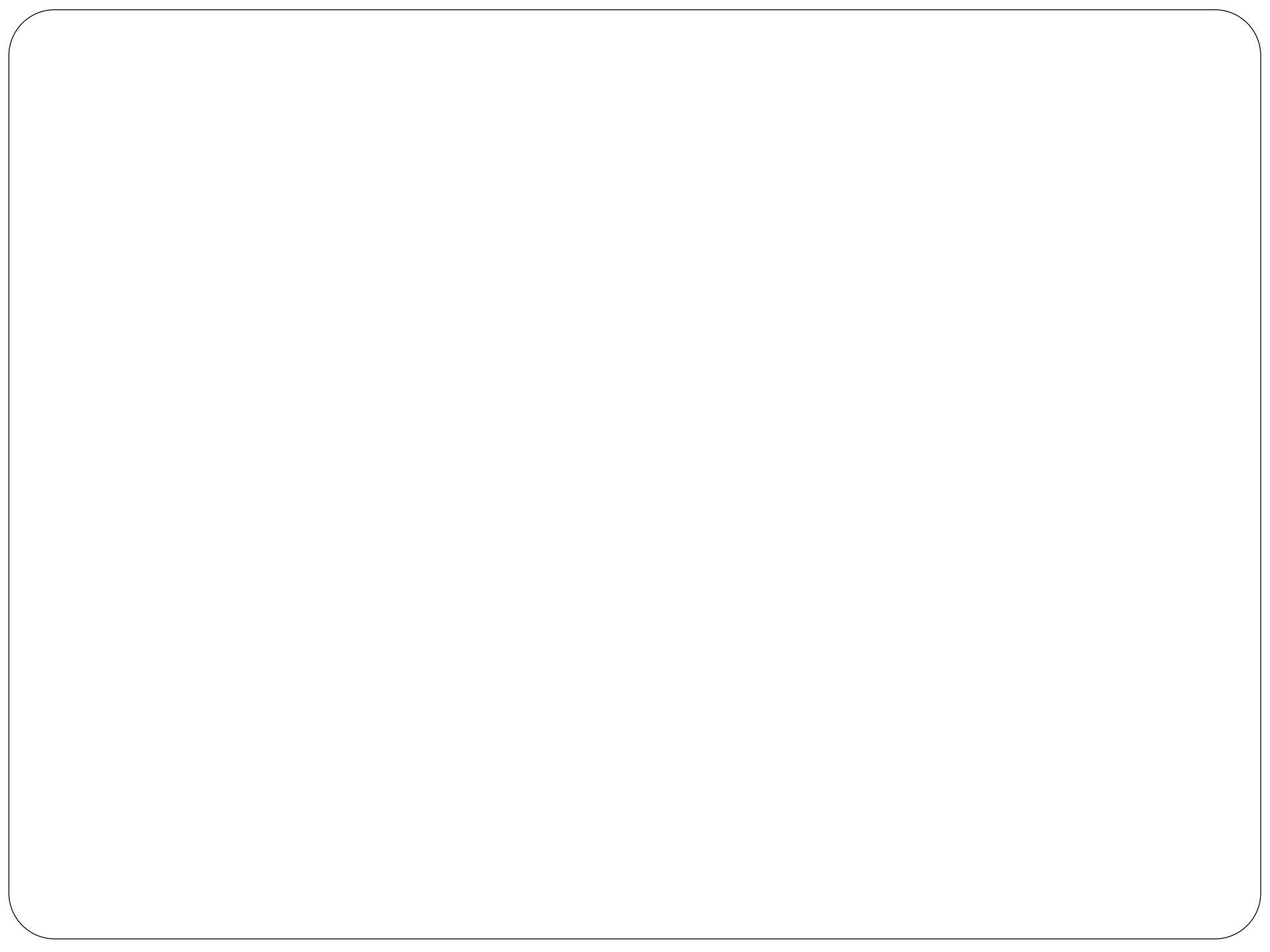
- Zbiór dynamiczny to zbiór wartości pochodzących z pewnego określonego uniwersum, którego zawartość zmienia się w trakcie działania programu.
- Elementy zbioru dynamicznego musimy co najmniej umieć porównać pod względem identyczności (czy dwa elementy są równe albo różne).
- W multizbiorze elementy mogą się powtarzać.

Dynamiczne struktury danych

- Dynamiczna struktura danych, to struktura danych pozwalająca na przechowywanie zbioru dynamicznego; rozmiar tej struktury dostosowuje się do rozmiaru danych.
- W zbiorze dynamicznym musimy umieć realizować operację dodania nowego elementu do zbioru i usunięcia ze zbioru wskazanego elementu.
- Tablica dynamiczna jest dynamiczną strukturą danych.
- Zastosowanie: przechowywanie pewnego zbioru danych, którego zawartość i ilość elementów będzie się zmieniać w trakcie pracy programu.

Słownik

- **Słownik** (ang. dictionary) to struktura danych pozwalająca efektywnie realizować następujące operacje:
 - `insert(x)` – dodanie nowego elementu x do zbioru dynamicznego,
 - `delete(x)` / `remove(x)` – usunięcie elementu o wartości x ze zbioru dynamicznego,
 - `search(x)` – sprawdzenie czy w zbiorze dynamicznym znajduje się element o wartości x .
- **Multizbiór** to zbiór dynamiczny, w którym mogą się powtarzać elementy o takich samych wartościach.
- Struktura danych jest **homogeniczna**, jeśli składa się z elementów tego samego typu.

Lista

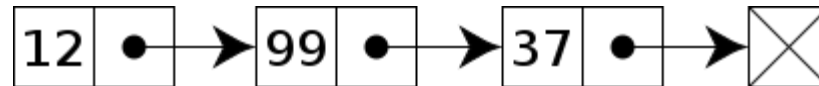
- **Lista** (ang. list) to homogeniczna struktura danych służąca do reprezentowania zbioru dynamicznego, w której elementy ułożone w ciąg (struktura sekwencyjna).
- Element listy nazywa się węzłem (ang. node); każdy węzeł zawiera pole `value` służące do przechowywania jednej wartości z pewnego określonego uniwersum oraz pole `next` ze wskaźnikiem na następny element listy (ostatni element listy ma w polu `next` wpisany wskaźnik pusty).

Lista

- Pierwszy węzeł listy jest nazywany **głową** (ang. head) albo początkiem listy; reszta listy znajdująca się za głową jest nazywana **ogonem** (ang. tail).
- Dostęp do elementów listy jest sekwencyjny – a więc dojście do elementu k-tego wymaga przejścia przez kolejne elementy listy od pierwszego do docelowego.
- Zastosowanie: lista najlepiej nadaje się do danych, które będą przetwarzane sekwencyjnie.

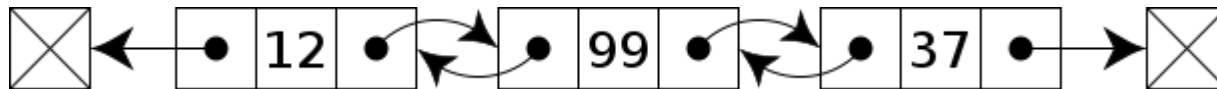
Lista jednokierunkowa

- **Lista jednokierunkowa** (ang. single linked list) to lista, po której można się poruszać tylko od głowy do ogona – w każdym węźle jest tylko wskaźnik do następnika.

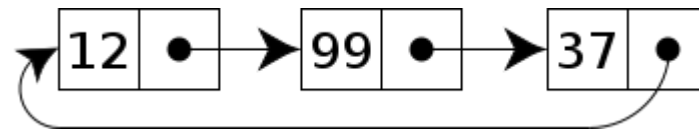
Lista dwukierunkowa

- **Lista dwukierunkowa** (ang. double linked list) to lista, po której można się poruszać w obu kierunkach: w stronę głowy i w stronę ogona – w każdym węźle są dwa wskaźniki `next` do następnika i `prev` do poprzednika.

Lista cykliczna

- **Lista cykliczna** to lista, w której ostatni węzeł posiada wskaźnik do pierwszego węzła.
- Przetwarzając listę cykliczną należy sprawdzać, czy nie powtarzamy przetwarzania od początku.
- Lista dwukierunkowa może być cykliczna.

Lista uporządkowana

- Gdy dane pochodzą z uniwersum z porządkiem liniowym, to dane w liście można przechowywać w sposób uporządkowany – mamy w tedy do czynienia z listą uporządkowaną.

Lista z wartownikiem

- **Lista z wartownikiem** (ang. sentry) to lista, w której na końcu umieszczony jest węzeł zwany wartownikiem – wartownik nie przechowuje danych, pełni rolę pomocniczą w nawigacji po liście.
- Lista z wartownikiem może być cykliczna lub dwukierunkowa.

Lista

Wyszukiwanie wartości w liście jednokierunkowej – wersja iteracyjna

```
Search (wezeł *w, x) -> boolean
{
    while (w.value != x) {
        if (w.next != null) w := w.next;
        else return false;
    }
    return true;
}
```

Czas: $O(n)$ gdzie n to ilość elementów na liście

Pamięć: $O(1)$

Lista

Wyszukiwanie wartości w liście jednokierunkowej – wersja rekurencyjna

```
Search (wezeł *w, x) -> boolean
{
    if (w == null) return false;
    if (w.value == x) return true;
    return Search(w.next, x);
}
```

Czas: $O(n)$ gdzie n to ilość elementów na liście

Pamięć: $O(n)$ zależy od liczby wywołań rekurencyjnych

Lista

Wyszukiwanie wartości w liście jednokierunkowej z wartownikiem – wersja iteracyjna

```
Search (wezeł *w, wezeł *sentry, x) ->
  boolean
{
  sentry.value = x;
  while (w.value != x) w := w.next;
  return w != sentry;
}
```

Czas: $O(n)$ gdzie n to ilość elementów na liście

Pamięć: $O(1)$

Lista

Wyszukiwanie wartości w liście posortowanej – wersja rekurencyjna

```
Search (wezeł *w, x) -> boolean
{
    if (w == null) return false;
    if (w.value == x) return true;
    if (w.value > x) return false;
    return Search(w.next, x);
}
```

Czas: $O(n)$ gdzie n to ilość elementów na liście

Pamięć: $O(n)$ zależy od liczby wywołań rekurencyjnych

Lista

- Wstawianie elementu do listy nieuporządkowanej:
 - na zadaną pozycję,
 - na początek albo na koniec listy.
- Wstawianie elementu do listy uporządkowanej:
 - wstawiamy zachowując uporządkowanie
- Usuwanie elementu z listy:
 - usunięcie elementu pierwszego albo ostatniego,
 - usuwanie elementu z zadanej pozycji,
 - usuwanie elementu o zadanej wartości,
 - usunięcie wszystkich elementów o zadanej wartości z multizbioru.
- Odczytanie elementu na zadanej pozycji:
 - zwracamy wartość z określonej pozycji na liście.

Listy

- Technika zwracania wskaźnika do struktury po zmodyfikowaniu (semitrwałe struktury danych).
- Przykład: wstawienie elementu na zadaną pozycję:

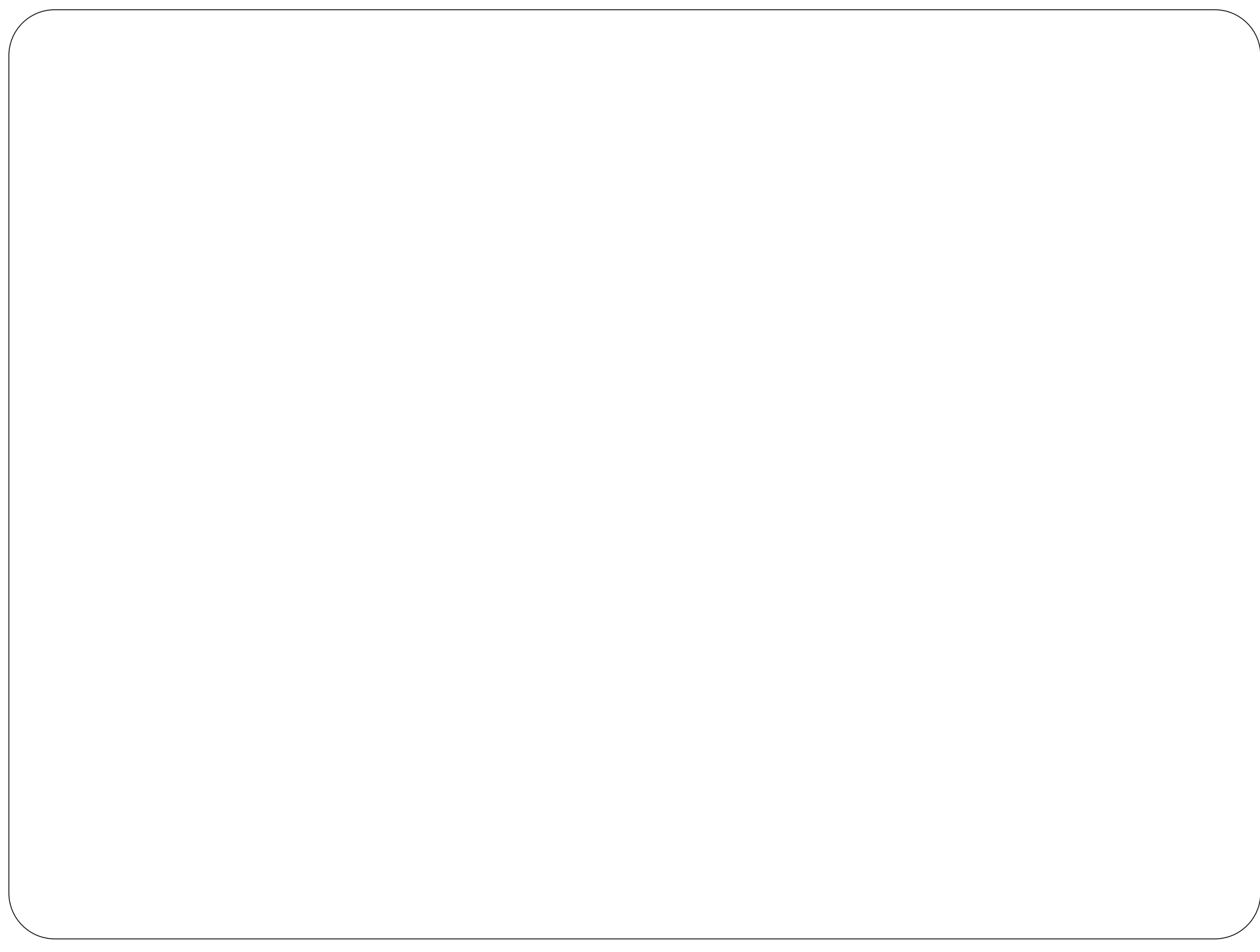
```
insert(węzeł *w, x, pos) -> węzeł*
{
    if (pos < 0) error;
    if (w == null and pos > 0) error;
    if (pos > 0) {
        w.next := insert(w.next, x, pos-1);
        return w;
    }
    else return new węzeł(x, w);
}
```

wywołanie:

```
head := insert(head, x, pos);
```

Listy

- Operacje słownikowe na liście n-elementowej wymagają:
 - czasu $O(n)$,
 - pamięci $O(1)$ gdy używamy iteracji albo $O(n)$ gdy korzystamy z rekurencji.

Problemy z listami

- Jak wskazać element środkowy na liście jednokierunkowej?
- Wyobraźmy sobie, że lista może być zapętłona (ostatni węzeł wskazuje jako następnika element w środku listy).
 - Jak sprawdzić, czy lista się pętli?
 - Jak obliczyć długość takiej listy?